

Gràcies a Christine Lagarde, [l'anciana compradora del poema de Brecht](#) no arribaria mai a l'edat de protestar. La directora del FMI [ha dictaminat](#) que «viure més és bo, però comporta un risc financer important i ens costarà més». Clar que aquest risc, a aquesta dona, li costarà molt menys que a tots nosaltres, o no gens. En canvi, a cadascú de nosaltres, la llarga vida de Lagarde ens pot acabar costant molt més que dos ronyons. Afortunadament, però, Lagarde també es morirà. «*El FMI pide bajar pensiones por 'el riesgo de que la gente viva más de lo esperado'*» és el titular apocalíptic producte de l'anàlisi del Fons Monetari Internacional –també anomenat Pou Sense Fondo–, que ordena als governs endarrerir (més) l'edat de jubilació, retallar (més) les prestacions, augmentar (més) les cotitzacions i, de regal, que la cobertura pel «*risc de longevitat*» siga tutelat i explotat per companyies privades d'assegurances. Lagarde retalla fins i tot les seues frases: «*Viure més és bo... només per als rics*».

«*Lo que cambia los cálculos, según el FMI, es la esperanza de vida cuando se tiene 60 años*», explica el diari. Quina casualitat que també són seixanta els anys que, durant Tercer Reich, la propaganda nazi marcava per alertar el poble alemany dels diners que costaven els vells malalts. Ves per on, doncs, que el [programa nacional nazi](#) al voltant de l'eutanàsia serà completat, de manera més o menys encoberta, pel sistema capitalista global que Lagarde personifica. La imatge adjunta és ja un «clàssic» de la propaganda nazi. Reproduïda per primera vegada el 1940, pertany a un manual alemany de Biologia per a secundària, del qual és autor un mestre anomenat [Jakob Graf](#). L'eslògan diu: «*Estàs compartint una càrrega! Un persona amb una malaltia hereditària, quan arriba als 60 anys, costa de mitjana a l'estat 50.000 marcs alemanys*». El document presentat pel FMI escenifica el que ja fa temps que la dreta política europea i espanyola propaga sense complexos. Fa dos mesos, Patricia Flores, viceconsejera de Asistencia Sanitaria de la Comunidad de Madrid, [clamava](#): «*¿Tiene sentido que un crónico viva gratis del sistema?*». Ara podem retallar nosaltres les paraules «*gratis del sistema*» per endevinar quina era la vertadera pregunta retòrica de la viceconsejera.

Una altra vegada, doncs, *l'ordre objectiu de les coses*, al qual recorde vaig dedicar [un poema](#) amb l'ajuda de Herbert Marcuse. Acabe amb un fragment d'«[Educació per a l'emancipació](#)» [capítol

cinquè: «Educació després d'Auschwitz»], de Theodor W. Adorno:

Demà pot arribar el torn a un altre grup que els jueus; als vells, per exemple, que durant el Tercer Reich encara van ser respectats en Alemanya, o als intel·lectuals, o simplement a grups diferenciats [...]. No s'hauria de renunciar a indicar possibilitats concretes de resistència. Caldria abordar, per exemple, la història dels assassinats per eutanàsia, que a Alemanya no van aconseguir, gràcies a la resistència que s'oposà, el suport pretès pels nacionalsocialistes. L'oposició es va limitar al grup resistent, el que no deixa de representar un símptoma singularment cridaner i àmpliament difós de la indiferència universal. Una oposició així és, en qualsevol cas, a més del que s'ha dit, molt limitada, si es pensa en la insaciabilitat pròpia del principi de les persecucions. Tota persona que no pertany precisament al grup dels perseguïdors pot ser sense més liquidada; hi ha, doncs, aquí un cru interès egoïsta al qual és possible apel·lar. Caldria, finalment, preguntar-se per les condicions específiques, històricament objectives, de les persecucions. En una època en què el nacionalisme està antiquat, els anomenats moviments de renovació nacional es mostren especialment proclius, com és evident, a les pràctiques sàdiques.